

ನಿರ್ವಹಣೆ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ

ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿರೇಖೆ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿನ ಲೋಪದಿಂದಲೇ ಕಾಳ್ಗಿಚ್ಚು ಸಂಭವಿಸುವುದು ಹೆಚ್ಚು. ಸಂರಕ್ಷಿತ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ 30 ಮೀಟರ್ ಅಗಲದ ಮುಖ್ಯರಸ್ತೆ (view line) ಇರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಎಡ-ಬಲಬದಿಯಲ್ಲಿ ತಲಾ 10 ಮೀಟರ್ ಉದ್ದದ ಬೆಂಕಿರೇಖೆ ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕು. ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿರೇಖೆ ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಿರ್ಮಿಸಿದರೂ ಸರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಬೆಂಕಿ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾಡಿನ ಭೂಭಾಗಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಡಿಲ್ವಿನ್‌ಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ 10 ಮೀಟರ್ ಅಗಲದ ಬೆಂಕಿರೇಖೆ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಸರಿಯಾದ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದೂವರೆ ದಶಕದ ಹಿಂದೆ ಬಂಡೀಪುರದಲ್ಲಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಧಾನದಡಿ ಡಿಲ್ವಿನ್ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಯಾವುದೇ ಡಿಲ್ವಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಾಳ್ಗಿಚ್ಚು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡ ತಕ್ಷಣ ಬೆಂಕಿ ನಂದಿಸಲು ನಿಯೋಜನೆಗೊಂಡ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯು ಅದರ ಎದುರಿನ ಡಿಲ್ವಿನ್‌ನಿಂದ ಕೌಂಟರ್ ಫೈಯರ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಡಿಲ್ವಿನ್‌ಗೆ ಬೆಂಕಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ತಕ್ಷಣ ತಹಬಂದಿಗೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಬಂಡೀಪುರದಲ್ಲಿ ಡಿಲ್ವಿನ್‌ಗಳು ನಿರ್ವಹಣೆ ಇಲ್ಲದ ಹಾಳಾಗಿವೆ. ಕೆಲವೆಡೆ ಮುಚ್ಚಿಹೋಗಿವೆ.

ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ಮೂಲಕ ಬೆಂಕಿರೇಖೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಬೇಸಿಗೆಗೂ ಮೊದಲು ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ತರಬೇತಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಕಾಡಂಚಿನ ಜನರನ್ನು ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಿಂದೇಟು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನುರಿತ ಹಾಗೂ ವನ್ಯಜೀವಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿ ಇರುವ ವಲಯ ಅರಣ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಿವೃತ್ತಿಯ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೇ ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ನೇಮಿಸುವ ಪರಿಪಾಠವಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಉತ್ಸಾಹ ಕಡಿಮೆ. ಪರಿಣತ ಯುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕು.

-ಮಲ್ಲೇಶಪ್ಪ

ಸದಸ್ಯರು, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಮಂಡಳಿ

ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಜೈವಿಕ ಪದಾರ್ಥಗಳು ದಟ್ಟವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಬೆಂಕಿ ತಳವೂರಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಭಾರತದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಾದರೆ, ಇಲ್ಲಿರುವ ಕಾಡುಗಳು ಪುಟ್ಟ ಪುಟ್ಟ ದ್ವೀಪಗಳಂತೆ ಬಿಡಿ ಬಿಡಿಯಾಗಿವೆ. ಜೊತೆಗೆ, ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಕೊರತೆ ಇಲ್ಲ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯರ ನೆರವಿನಿಂದ ಕಾಡಿನ ಬೆಂಕಿ ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಲೇಸನಿಸುತ್ತದೆ. ಅದು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವೂ ಹೌದು. ಅಮೆರಿಕದಂತೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಕಾಡಿನೊಳಗೆ ದೂಡಿದರೆ ಉಳಿದಿರುವ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಡನ್ನೂ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎದುರಾಗಬಹುದು.

ಅಧಿಕಾರಶಾಹಿ-ಜನರ ಮುಸುಕಿನ ಗುದ್ದಾಟ

ಎರಡು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಇದೇ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಬಂಡೀಪುರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನದ ಕಲ್ಲೆರೆ ಅರಣ್ಯ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಕಾಳ್ಗಿಚ್ಚು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಬೆಂಕಿ ನಂದಿಸಲು ಹೋದ ಅರಣ್ಯ ರಕ್ಷಕ ಮುರುಗಪ್ಪ ತಮ್ಮನಗೋಳ ಬೆಂಕಿಗೆ ಆಹುತಿಯಾದರು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ಇಂತಹ ಅವಘಡ ಸಂಭವಿಸಿದ್ದು ಇದೇ ಪ್ರಥಮ. ಮುರುಗಪ್ಪ ಅವರ ಸಾವು ಇಲಾಖೆಯ ವೈಫಲ್ಯಗಳತ್ತ ಬೊಟ್ಟು ಮಾಡಿತು. ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಕೊರತೆಯ ಮೇಲೂ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲಿತು.

ಕಾಳ್ಗಿಚ್ಚು ನಂದಿಸಲು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಧಾನ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೇಳಿಬರುವ ಮಾತು. ಆದರೆ, ಈ ವಿಧಾನದಡಿ ಬೆಂಕಿ ನಂದಿಸುವುದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಲ್ಲ. ಜ್ವಾಲೆಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಬೃಹತ್ ಉಪಕರಣಗಳ ಬಳಕೆ ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯ. ಬೆಂಕಿ ನಂದಿಸಲು ಹಸಿರು ಸೊಪ್ಪು ಬಳಸುವುದು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ವಿಧಾನ. ಸೊಪ್ಪು ಬಳಸಿ ಧಗ ಧಗಿಸುವ ಬೆಂಕಿ ನಂದಿಸುವಲ್ಲಿ ಗಿರಿಜನರು ನಿಷ್ಣಾತರು. ಈ ಪರಂಪರಾಗತ ಜ್ಞಾನ, ಕೌಶಲ ಅವರಿಗಷ್ಟೇ ಗೊತ್ತು. ರಾಜ್ಯದ ಹೊರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದ ನೇಮಕವಾಗುವ ನೌಕರರಿಗೆ ಈ ಕೌಶಲ ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾಳ್ಗಿಚ್ಚಿನ ಅರಿವು, ಅದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ, ಪರಿಣಾಮದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಅತ್ಯಲ್ಪ.

ಕಾಡಿಗೆ ಬೆಂಕಿ, ನಾಡಿಗೆ ಬದ್ಧ

